

О Б Щ И Н А   Б О Р И Н О

✉ 4824 с.Борино,обл.Смолян,ул."Христо Ботев"№1; ИН BG 000614856
☎ 03042/20 40; 📠 03042/21 44; www.borino.bg; e_mail:obshtina_borino@abv.bg

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕТО НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНА БОРИНО И ПРИЛОЖЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНИТЕ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ КЪМ 31.12.2023 г.

Община Борино е създадена с предмет на дейност местно държавно управление, административно, техническо и правно обслужване на гражданите и юридическите лица на нейната територия. Изпълнителен орган е общинската администрация, а законодателен – общински съвет.

На територията на общината има 5 населени места, в т.ч. и село Борино.

Към 31.12.2023 г. общината е първостепенен разпоредител с бюджет, като към нея са обособени 2 второстепенни разпоредители с бюджет:

1. СУ „Никола Йонков Вапцаров”- Борино
2. ОУ „Отец Паисий“ – Ягодина

През 2023 г. няма промяна в броя на второстепенните разпоредители към Община Борино.

В годишният финансов отчет на общината е консолидиран годишният финансов отчет на второстепенните разпоредители с бюджет. Към отчетният период общината има съставени и одобрени индивидуален сметкоплан, счетоводна политика и Правилник за документооборота на счетоводната документация. Обработката на счетоводната документация се извършва автоматизирано. Използва се счетоводна програма – СКИПТЪР и ФСД. Записванията се извършват въз основа на надлежно оформени, предварително обработени и осчетоводени първични счетоводни документи. Едновременно със систематичните записвания по счетоводни сметки се осигурява и хронологично регистриране на счетоводните операции.

1. Приложимост на НСС 1 – Представяне на финансови отчети.

Годишният финансов отчет на община Борино е съставен в лева със стотинки и в хиляди левове. Обхваща периода 01.01.2023 – 31.12.2023 година. Счетоводният баланс съдържа данни и за предходният отчетен период – 2022 г. Съвкупността от принципи, правила, концепции, бази и процедури, които прилага общината, са отразени в счетоводната политика. Тя е съобразена с принципите, определени със Закона за счетоводството, вътрешните нормативни актове на общината, системите за финансово управление и контрол. Счетоводната политика е съобразена с указанията за прилагането на националните счетоводни стандарти в бюджетните предприятия, дадени в ДДС № 20/14.12.2004 г. на МФ и не е променяна през годината. Спазен е принципа на текущо начисляване, съгласно разпоредбите на т. т. 8.1 и 8.2 от НСС 1. Съгласно т.13.3 от НСС 1 в годишният финансов отчет на общината са обобщени отчетите на посочените второстепенни разпоредители с бюджет.

2. Приложимост на НСС 2 – Стоково-материални запаси.

Класифицирането на материалните запаси /МЗ/ е извършено съобразно заложената в сметкоплана на община Борино и сметкоплана на бюджетните предприятия /СБП/ класификация на материалните запаси. Те са отчитани по сметки от група 30 на СБП съобразно приетия стойностен праг, заложен в счетоводната политика. Общината няма придобити по стопански начин /собствено производство/ активи и МЗ.

Всички липси и брак на МЗ и останалите балансово признати активи, независимо от причината /по вина на МОЛ, при кражби, форсмажорни обстоятелства и други/ през отчетния период са отчитани чрез използването на счетоводни сметки от подгрупа 693, които се дебитират с цялата отчетна стойност на актива, срещу кредитиране на счетоводни сметки от група 2, 3 и 5. Сметките от група 69 се приключват в края на годината със сметката 1309 .

Крайното салдо по група 69 е образувано е от брак на ДМА, брак на материални запаси , намаление в нетните активи от други събития в резултат от преоценка на незавършено строителство.

При тяхното потребление материалните запаси се отписват по метода „средно претеглена стойност”, която се изчислява периодично всеки месец.

Чуждите материални запаси се отразяват по сметка 9120, през отчетния период няма налични.

3. Приложимост на НСС 4-Възприети методи на амортизация

Изборът на **метода на амортизация** в община Борино отразява модела на потребление на икономическите изгоди и потенциал, съдържащи се в амортизируемия актив. Предвид естеството на дейността на общината и в съответствие с дадените указания в т. 44 от ДДС № 05 от 2016 г., линейният метод е най-подходящия за амортизиране на всички класове нефинансови активи в общината и нейните второстепенни разпоредители с бюджет.

Този метод се прилага, тъй като общината не може да определи ползата от употребата на активите в рамките на срока на годност, поради целта на използването на нефинансовите активи в повечето случаи за административни нужди.

При линейния метод, амортизацията се разпределя пропорционално на периодите, които обхващат предполагаемия срок на годност на амортизируемия актив.

Годишната амортизационна норма е равна на сто разделено на срока на годност в години.

Годишната амортизационна квота е равна на амортизируемата стойност умножена по годишната амортизационна норма.

Месечната амортизационна квота е равна на годишната амортизационна квота разделена на 12 месеца

Използваните амортизационни норми са както следва:

Вид актив	Амортизационна норма
Сгради	2
Други машини и съоръжения	10
Транспортни средства	12,5
Компютри и хардуер	25
Други	7,5

4.Приложимост на НСС 7 – Отчети за паричните потоци.

Отчитането на касовите потоци и наличността по сметки в общината е извършвано чрез прилагането на утвърдена от министъра на финансите единна бюджетна класификация. Формата и съдържанието на месечните, тримесечните и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове са определени от Министерството на финансите /МФ/.

5.Приложимост на НСС 8 – Нетни печалби или загуби за периода,

Всички операции и събития, които имат ефект върху нетните активи са отчитани през годината чрез съответните счетоводни сметки от раздели 6 и 7 на СБП. Общината няма директно отнасяне на какъвто и да било приход или разход и други, към който и да е елемент на собствения капитал т.е. сметки от групи 10-13 на СБП. Прехвърлянето на активи и пасиви от една стопанска област в друга е извършвано чрез използването на счетоводна сметка от . Счетоводната сметка 4500 "Вътрешни разчети за доставки и прехвърляне на активи, пасиви, приходи и разходи" се използва през 2023 г. В консолидираната отчетност на общината няма обороти. Възстановените приходи и разходи са отчитани през годината чрез дебитирането на съответната приходна счетоводна сметка и кредитиране на съответната разходна счетоводна сметка, по които първоначално са били отчетени приходите и разходите. Промяна в счетоводната политика не е прилагана с обратна сила за минали години и не е преизчислявана сравнителна информация за предходни период.

6.Приложимост на НСС 10 – Събития настъпили след датата на ГФО.

Установяването и корекции на тези събития се извършва в рамките на съответните срокове за представяне на оборотните ведомости и годишните финансови отчети, заложен в указанията за годишното счетоводно приключване на бюджетните предприятия за 2023 г.

7.Приложимост на НСС 12 – Данъци от печалбата.

Този стандарт не се прилага в отчетността на общината. Но съгласно чл. 1, т.2 от Закона за корпоративно подоходно облагане /ЗКПО/ бюджетните предприятия, вместо с корпоративен данък върху печалбата се облагат с окончателен данък върху приходите от стопанска дейност. За 2023 г. данъкът по ЗКПО е в размер на 2 % върху данъчната основа за разпоредители с бюджетни кредити.. Ежемесечно е начисляван и внасян в ТД на НАП.От 2008г. данъкът дължим от общините се декларира до 31.03 на следващата година според промените в ЗКПО при спазване на горепосочените указания. Отчетността е свързана с използване на счетоводни сметки 7190 и 4512 от СБП и като намаление на прихода по параграф 37-02 /-/ в отчетността на касова основа. За 2023 г. е начисления данък е отразен по горепосочените счетоводни сметки. В общината не се преотстъпват приходи от стопанска дейност.

8.Приложимост на НСС 14 – Отчитане по сектори.

В първостепенен разпоредител – община Борино към 31.12.2023 г. са открити и съществуват две извънбюджетни сметки – сметка на НФ и сметка на РА. Към отчетния период съществува и набирателна сметка, по която се отчитат постъпленията от чужди средства /депозити и гаранции от местни лица, участници в търгове/. За всички сметки също е направена консолидация и консолидирана оборотна ведомост. В Община Борино разкритите извънбюджетни сметки съгласно ДДС 7/04.04.2008 г. раздел – III,са за средствата по оперативните програми предоставени от НФ и извънбюджетна сметка за средства от разплащателната агенция по ПРСР . През 2023 г. Община Борино е усвоила средства по европейски програми, както следва:

1. ОП „Развитие на човешките ресурси“	111 003 лева.
2. ОП „ПХОМП“ топъл обяд	304 426 лева.
3. ОП „НОИР“	14 952 лева.
4. ОП „Развитие на селските райони“	0 лева.
5. Други международни програми	0 лева.
Всичко по Европейски програми	430 381 лева.

9.Приложимост на НСС 16 – Дълготрайни материални активи.

На основание ДДС № 05/2016 година за 2023 година е съставен амортизационен план и се начисляват амортизации, като за отчетната година за отчетна група „Бюджет“ и за отчетна група „ДСД“ са начислявани по с/ки от група 603. През 2023 г. съгл. указанията на ДДС

20/14.12.2004 г. т.36.1 кмета на общината със заповед е изградил комисия , която да извърши преценка на материалните активи на общината. Комисията е излезнала със становище материалните активи на Община Борино да бъдат преоценени с коефициент „1,0“ Когато се извършва обезценка счетоводно се отразява по сметка 7802 /отрицателни преоценки на активи/ и групи 20, 21, като активите, на които стойността е под стойностния праг се изписват и завеждат по задбалансова сметка 9909. По счетоводни сметки от подгрупа 990 са заведени ДМА като земи, инфраструктурни обекти /пътища, улици,площади, алеи, язовири и др./, книги за библиотеките, както и активи в употреба за повече от един отчетен период, изписани на разход, които не отговарят на условията за ДМА. В счетоводната политика на общината е възприет стойностен праг на отчитане на ДМА в размер на 1000 лв. без ДДС , за 2023 г. е запазен същия размер от предходния отчетен период. Активите под този праг са изписвани на разход и завеждани задбалансово за целите на контрола, освен ако не са в склад и ще се ползват за повече от един отчетен период. През последното тримесечие на годината е извършена пълна инвентаризация на активите, пасивите, вземанията и задълженията на общината и второстепенните разпоредители със заповеди на Кмета на Община Борино и заповеди от директорите на училища .

Първоначално всеки дълготраен материален актив е оценяван по цена на придобиване, която включва покупна цена и всички преки разходи като това са предимно разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за монтаж, разходи за привеждане на актива в работно състояние и др.

Последващата оценка на материалните активи е по тяхната цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Общината няма придобиване на ДМА по стопански начин през годината. Във връзка с т.16.14.2 от

ДДС № 20/2004 г. общината предоставя за безвъзмездно ползване сгради и /или части от тях на държавни институции на основание сключени договори за

безвъзмездно ползване. И счетоводните записвания са следните, съгл. ДДС 20/2004 г. т.17, т.15, т.7 Дт 7682 / Кт 7182. Това се прилага и при случаи, когато правото на ползване се заплаща в съществено занижен размер, спрямо пазарната цена на наема.

През 2023 година незавършеното строителство е осчетоводявано по сметка 2071.

10. Приложимост на НСС 17 – Лизинг.

През 2023 г. община Борино има действащ договор за финансов лизинг за закупен лек автомобил, който е приключил през м. февруари 2023 година. За изплащането на главницата по лизинга се дебитираща сметка 1911. Лихвата за лизинга се отразява по сметки 6241/1917 и сметка 1911.

11. Приложимост на НСС 18 – Приходи.

Спазвайки принципа за текущо начисляване, операциите и събитията, както и приходът от тях са отразени в счетоводните регистри и са включени във финансовия отчет в момента на възникването им, а не при плащането на парични средства или техни еквиваленти. Приходите от данъци и такси с данъчен характер са отчитани на по съответните сметки от група 7011, 7041 на СБП. Приходите от такси се отчитат по сметка 7051. Приходите от административни глоби и санкции, които общината налага по силата на нормативни актове са отразени по счетоводна сметка 7090, а приходите от неустойки и обезщетения по сметка 7198.

12. Приложимост на НСС 19 – Доходи на персонала.

Разходите за провизии на персонал /компенсируеми отпуски/, социални и здравни осигуровки са начислени в края на годината по реда на т.19.7 от ДДС №20/2004г. Използвани са счетоводни сметки 6047 и 4230 със сумата на начислените средства за отпуски на персонала за брой дни. При оценката е взето за база равнището за месец декември 2022 г., структурата на длъжностите в общината, очакван брой дни и персонал, както и брой лица, които ще ползват отпуски през следващата отчетна година. В началото на следващия отчетен период те се сторнират по реда на т.19.7.1 от ДДС № 20/2004 г. Доходите на персонала по трудови и служебни правоотношения са начислени по съответните счетоводни сметки от подгрупа 604 на СБП. Обезщетенията за освобождаване от работа и при пенсиониране също са начислявани като разход за персонала по съответните счетоводни сметки от подгрупа 604, съгласно т.4.3 от НСС 19. За отчетния период за м. Декември не са разплатени заплати и осигуровки за лични асистенти по Механизъм „Лична помощ“ и други програми за осигуряване на заетост в отчетна група „Бюджет“ разплатени през 2024 г.

13. Приложимост на НСС 20 – Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ.

Всички приходи от дарения, помощи и др. безвъзмездно получени от правителствени дарения суми се отчитат като приход в момента на получаването им. През 2023 г. Община Борино няма подобни.

14.Приложимост на НСС 21 – Ефекти от промени във валутните курсове.

Към 31.12.2023 година Община Борино няма открити валутни сметки и поради това няма отразени обороти за промяна във валутните курсове.

15.Приложимост на НСС 24 – Оповестяване на свързани лица.

Съгласно разпоредбите на стандарта, свързани лица са следните търговски дружества:

1. МБАЛ „Братан Шукеров“ гр. Смолян – 1,39 % дялово участие, 3 038 броя акции с размер на инвестицията 30 380 лева отразени по сметка 5114.

Към 31.12 .2023 г. не е направена преоценка на дяловото участие по разпоредбите на ДДС №20/2004г. съгласно т. 28.4.5, тъй като нямаме информация за промяна в капитала на търговското дружество.

Свързани лица – организации с нестопанска цел и предоставени субсидии:

1. Читалище „Обнова” Борино	72 485 лева.
2. Читалище „Светлина” Ягодина	21 746 лева.
3. Читалище „Нов живот” Буйново	21 745 лева.
Всичко субсидии:	115 976 лева.

Счетоводно преводите са отразени по сметка 6451, касово § 45-00.

16. Приложимост на НСС 37 – Провизии, условни задължения и условни пасиви.

През 2023 г. в община Борино са начислени само провизии за персонала. В началото на периода са отписани от предходната година със счетоводна статия 4230/6048. Към 31.12.2023 г. са начислени със записване 6047/4230.

17.Приложимост на НСС 38 – Нематериални активи.

Първоначалното признаване на нематериалните активи се извършва в съответствие с изискванията на НСС 38. Възприетият стойностен праг на същественост от община Борино е 1200.00лв. с ДДС. Нематериалните активи на стойност под този праг се изписват на разход към момента на тяхното придобиване .

Програмните продукти се признават балансово като нематериални активи независимо от стойността на която се придобиват.

Нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване, която включва Покупната цена и всички преки разходи по подготовка на актива за ползването му, при безвъзмездни сделки-по справедлива стойност, в резултата на апортни вноски –по стойността , приета в съда.

Община Борино прилага препоръчителен подход при оценка на нематериалните активи след първоначално признаване .

Нематериалните активи са отчитани при съобразяване със счетоводната рамка за отчитане на ДМА. Те са признати балансово като НМДА. През годината не е извършвана обезценка. Придобити по стопански начин няма.

Извършена е инвентаризация на разчетите. Просрочените задължения се отразяват по задбалансова сметка 9923 /Просрочени задължения към доставчици/ и към края на отчетния период няма просрочия. Общината ползва варианта на директно разплащане с доставчиците чрез СЕБРА от кода за капиталова субсидия, които са отчитани по счетоводна сметка 7511 от СБП. Текущо през годината не са извършвани процедури по приключването на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 от СБП, както и на задбалансовите сметки. За всяка отчетна група –

“Бюджет”, „Сметки за средства от европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“ са изготвяни поотделно оборотни ведомости.

Към 31.12.2023 г. няма напълно амортизираните нематериални активи

Сравнителна информация за ГФО спрямо предходния период от отчета за касово изпълнение на бюджета:

№	Показатели	2023 г.	2022 г.	Увеличение/ намаление
1.	Местни приходи	778 664	556 997	/+ 221 667
2.	Взаимоотношения с ЦБ	5 765 066	5 765 094	/- 28
3.	Трансфери	1 583 970	2 693 464	/- 1 109 494
4.	Временни безлихвени заеми	/- 7 182	27 908	/- 35 090
4.	Финансиране	1 042 089	/- 50 828	/+ 1 092 917
5.	Средства по сметки	1 053 503	/- 2 600 229	/+ 3 653 732
	Всичко приходи	10 216 110	6 392 406	/+ 2 678 928
	Всичко разходи	10 216 110	6 392 406	/+ 3 823 704

МУСТАФА КАРААХМЕД:.....

КМЕТ НА ОБЩИНА БОРИНО

ДЖАМАЛ ЧАВДАРЛЪ:.....

Н – К ОТДЕЛ „ФИНАНСИ И БЮДЖЕТ”

